

KONJUNKTURBAROMETER FOR DET GRØNLANDSKE ERHVERVSLIV

4. KVARTAL 2016

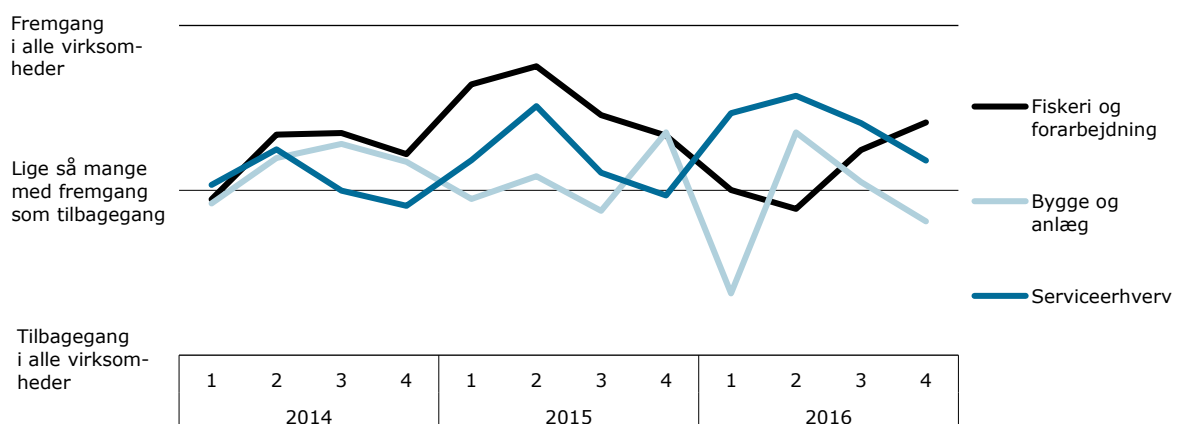
13. februar 2017

Ifølge det foreløbige nationalregnskab fra Grønlands Statistik voksede den grønlandske økonomi med 1,7% i 2015. Dermed blev den økonomiske tilbagegang vendt til fremgang i Grønland i 2015. Der er tegn på, at væksten i 2016 vil blive markant større end i 2015. Særligt blev 2016 et godt år for fiskeriet, og der var fremgang i turismen og investeringerne. Samtidig endte ledigheden for hele 2016 lavere end både 2014 og 2015. Mangel på arbejdskraft kan derfor i stigende grad få indflydelse på væksten i 2017,

hvilket afspejles i virksomhedsledernes gennemgående indikationer om netop dette.

Ifølge CE's konjunkturindikator er det kun byggeriet, som ikke går ud af 2016 med stor optimisme. Fiskeriet og servicevirksomhederne har givet positive tilbagemeldinger i 4. kvartal. Mens servicevirksomhederne har været optimistiske gennem hele 2016, har virksomhedslederne i fiskeriet været særligt positive i andet halvår af 2017, jf. Figur 1.

Figur 1 Den samlede konjunkturindikator

Kilde: CE's konjunkturundersøgelse

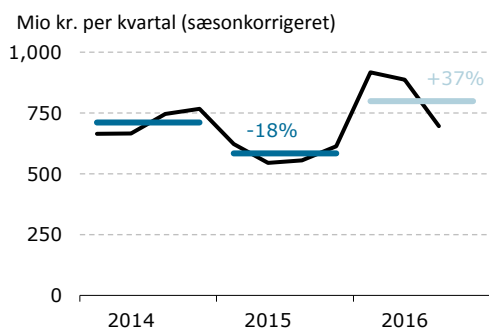
Konjunkturindikatoren

- En positiv indikator betyder, at flere af de adspurgte virksomheder har peget på fremgang end på tilbagegang. Indikatoren fortæller ikke noget om, hvor stor fremgangen var, men et større tal betyder, at en fremgang var mere sandsynlig.
- Indikatoren er beregnet som et gennemsnit af nettotalle for spørgsmålene om virksomhedernes 'realiserede omsætning', 'forventede omsætning' og 'investeringsplaner'. Nettotallet angiver forskellen mellem procenttallene for svarene 'større' og 'mindre'. I beregningen vægtes virksomhederne efter deres størrelse målt på beskæftigelsen, og virksomhederne bedes tage højde for sædvanlige sæsonudsving i deres besvarelser.
- I figur 1 dækker 'Serviceerhverv' over forsyning, handel, hoteller og restauranter, transport, tele, finansiering og forsikring, udlejning og ejendomsformidling, og forretningsservice og rådgivning.
- Indikatoren for bygge og anlæg er behæftet med stor usikkerhed, da den er baseret på få svar.

Fiskeriet

De statistiske oplysninger peger på fremgang i fiskeriet i 2016. Den gennemsnitlige værdi af eksporten fra fiskeriet indtil 3. kvartal ligger over de to foregående år, når der korrigeres for normale sæsonudsving, jf. Figur 2. Med en flad udvikling fra 3. til 4. kvartal vil eksporten i 2016 ende med at være 37% højere end i 2015.

Figur 2 Værdi af eksporten fra fiskeriet

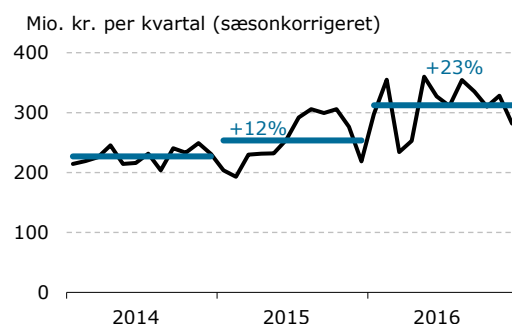

Note: De mørkeblå streger indikerer årsgennemsnit, og de lyseblå streger indikerer et skøn for 2016 baseret på en flad udvikling i resten af året.

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Værdien af indhandlingen har været stigende i første tre kvartaler og har så oplevet et lille fald i 4. kvartal. Dermed ender værdien af indhandlingen godt 23% højere end i 2015, jf. de blå streger i Figur 3.

Figur 3 Værdi af indhandling

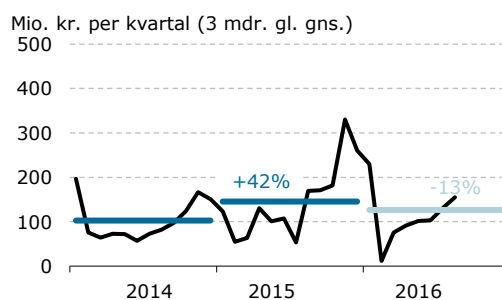

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Byggeriet

En stor del af de samlede anlægsinvesteringer finansieres via Anlægs- og Renoveringsfonden. Forbruget herfra har været stigende siden februar 2016. Med en forventelig stigende udvikling for resten af året vil forbruget lande tæt på niveauet for 2015, jf. Figur 4.

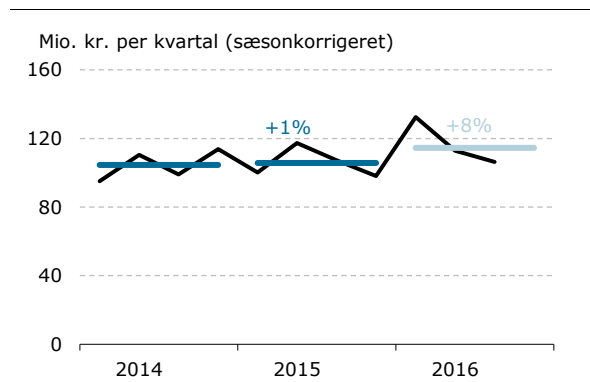
Figur 4 Forbrug fra Anlægs- og Renoveringsfonden

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Importen af byggematerialer i første tre kvartaler indikerer derimod en mindre vækst i byggeriet, jf. Figur 5.

Figur 5 Import af byggematerialer

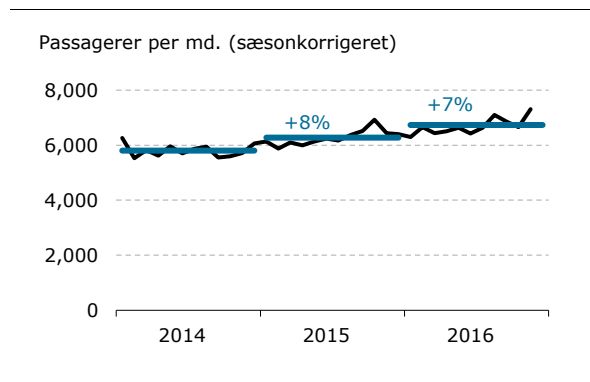

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Turisme

Der har været en jævn fremgang i antallet af flypassagerer siden 2014. Det kan indikere en stigning i turismen eller en generelt stigende aktivitet i samfundet.

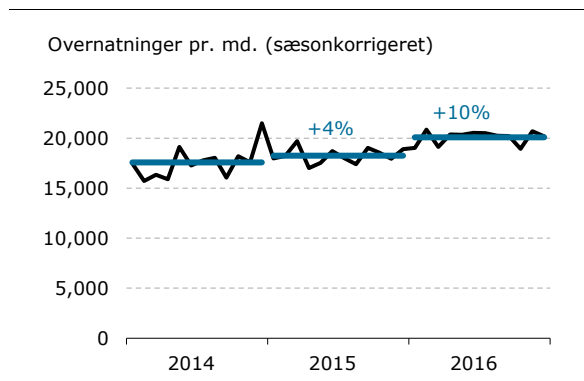
Figur 6 Passagerer på rutefly ud af landet

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Antallet af hotelovernatninger er også steget i de seneste år. Antallet af overnatninger var hele 10% højere end 2015, jf. Figur 7.

Figur 7 Hotelovernatninger

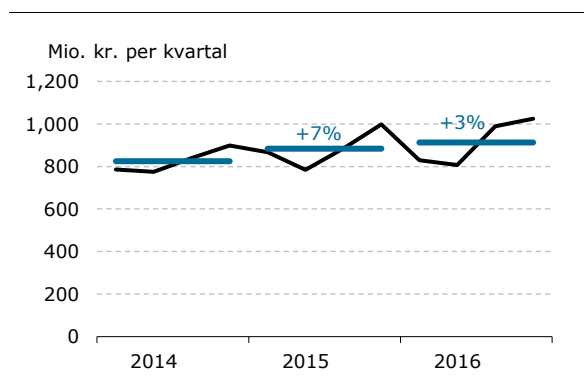

Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Privatforbruget

De løbende afregnede indkomstskatter indikerer en indkomstfremgang i 2016.

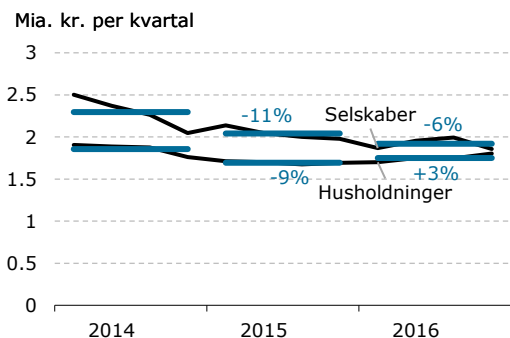
Figur 8 Indkomstskatter

Kilde: Grønlands Statistik

Samtidig har bankernes udlån til husholdninger været stigende i 2016 efter et fald i 2015. Det kan indikere en stigende forbrugsløst. Til trods for et forventeligt lavere niveau i 2016 end tidligere, indikerer udviklingen i udlån til virksomheder, at 2016 kan blive et vendepunkt for selskabers investeringsløst med en udfladning fra 1. kvartal til 4. kvartal, jf. Figur 9.

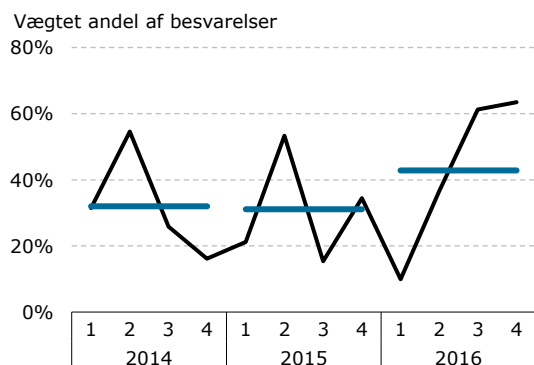
Figur 9 Bankernes udlån

Kilde: Grønlands Statistik

Den ændrede investeringslyst bliver bekræftet i Copenhagen Economics' konjunkturundersøgelse. Her angiver 63% af virksomhederne at deres investeringsplaner 'er øgede' i 4. kvartal 2016, hvilket er den højeste målte andel investeringsoptimistiske virksomheder hidtil, jf. Figur 10.

Figur 10 Virksomhedernes investeringslyst

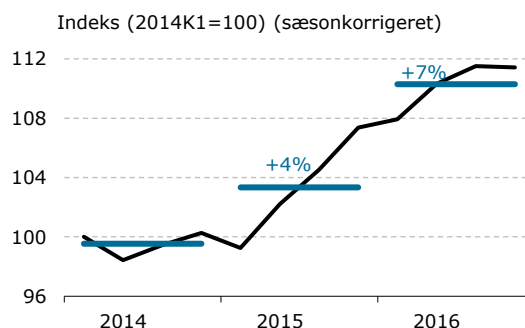

Note: Andelen er vægtet efter virksomhedernes størrelse.

Kilde: CE's konjunkturundersøgelse

Tallene for detailomsætningen viser en markant fremgang i 2016. Grønlands Statistik oplyser dog, at detailomsætningsindekset kan være påvirket af ændringer i markedsandele for de butikker, der er medtaget i indekset.

Figur 11 Detailomsætningen

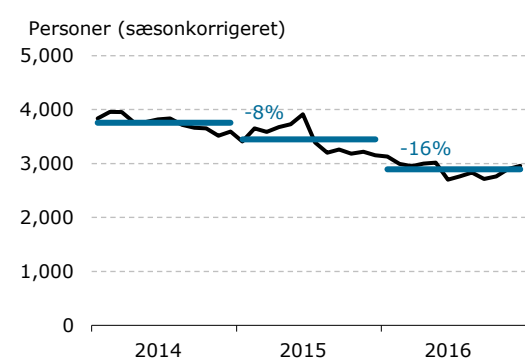

Kilde: Grønlands Statistik

Arbejdsmarkedet

Det gennemsnitlige antal registrerede arbejdssøgende var for hele 2016 på det laveste niveau i seks år. Årgennemsnittet for antallet af arbejdssøgende, korrigeret for sæsonudsving, var 16% mindre i 2016 end i 2015, jf. Figur 12.

Figur 12 Registrerede arbejdssøgende

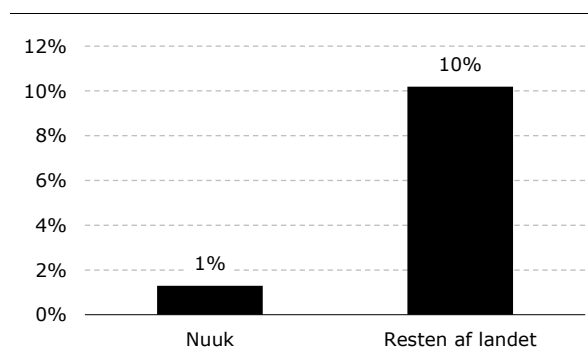
Kilde: CE baseret på Grønlands Statistik

Der er stor geografisk forskel på hvor i landet, der findes jobparate ledige. Mens ledigheden i Nuuk i 2016 var på omkring 1%, var ledigheden i resten af landet ca. 10%, jf. Figur 13

Om CE's konjunkturindikator

- Dette er Copenhagen Economics' 11. udgivelse af et konjunkturbarometer for det grønlandske erhvervsliv. Du kan finde alle udgivelserne på <http://www.copenhageneconomics.com/konjunkturbarometer>. Udviklingen for hele året og de samlede historier fremgår af Grønlandsbankens årsrapport.
- Hvert kvartal spørger vi 350 grønlandske virksomheder om den seneste udvikling i virksomheden. I 4. kvartal 2016 var arbejdsgiverne for 40% af de beskæftigede i det private erhvervsliv i Grønland repræsenteret i undersøgelsen.
- Vi måler konjunktursituationen som virksomhedernes vurdering af udviklingen i det netop overståede kvartal og forventningerne til det kommende kvartal. For at få et retvisende billede af den samlede udvikling vægter vi svarene med beskæftigelsen i den enkelte virksomhed. Fx er Royal Greenlands besvarelse mere afgørende for resultatet end en café's besvarelse.

Figur 13 Skøn for ledigheden i 2016

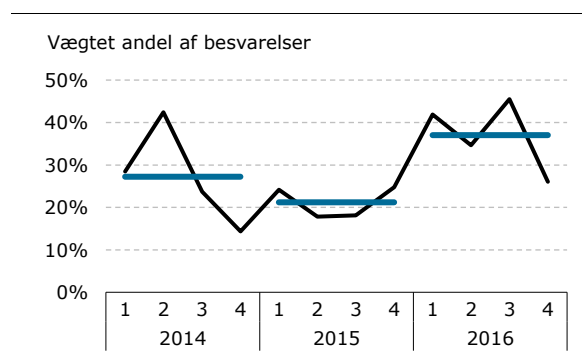

Note: Figuren viser antal jobparate ledige (matchgruppe 1) i 2016 forhold til arbejdsstyrken i de pågældende områder i 2014.

Kilde: Grønlands Statistik

I takt med den faldende ledighed, bliver det sværere for virksomhederne at finde kvalificeret arbejdskraft. Virksomhederne har i 2016 i stort omfang angivet 'mangelende arbejdskraft', som en begrænsning for øget produktion, jf. Figur 14.

Figur 14 Virksomhedernes arbejdskraftmangel

Note: Andelene er vægtet efter virksomhedernes størrelse.

Kilde: CE's konjunkturundersøgelse

Hvis der ikke er tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til rådighed, kan det betyde, at jobbene går til udefrakommende, eller at lønniveauet presses op.

Om Copenhagen Economics

Copenhagen Economics er Nordens førende samfundsøkonomiske konsulenthus. Vi er ca. 70 medarbejdere og har kontorer i København, Stockholm og Bruxelles. Vi yder uafhængig og effektiv rådgivning baseret på forskningsmæssige metoder, og har siden 2006 optrådt på Global Competition Reviews Top-21 over de bedste økonomiske konsulentvirksomheder i verden.

www.copenhageneconomics.com